

HERTOGPOST november 2006

Maandblad van de 's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging

18^e jaargang nummer10

Geachte leden,

Hierbij nodigen wij u uit voor de bijeenkomst op donderdag 23 november a.s. in zaal 1 van sociaal cultureel centrum 'De Helftheuvel', Helftheuvel-passage 115 te 's-Hertogenbosch. Aanvang 20:00 uur.

Vanaf 19:00 uur gelegenheid voor het bekijken van de kavels en om alvast met elkaar te ruilen.

Dhr. Jaap de Laet laat ditmaal op het kader iets van zijn verzameling zien.

Agenda bijeenkomst 23 november 2006

1. Opening, verslag 26 oktober j.l., ingekomen stukken en mededelingen
2. Voorstel dhr. Anne van Driel te benoemen tot bestuurslid en Directeur afdeling Verkoop. De heer Van Driel (66/67) was werkzaam als huisschilder. Hij woont in Bruchem en verzamelt Olympische Spelen en Noord West Europa.
3. Begroting 2007 (zie blz. 4)
4. Grote Verkoop **Attentie:** voor 75% afkomstig uit nalatenschappen. Veel zeer mooi materiaal, voor elk wat wils
5. "Het postvervoer in zijn diverse vormen", dia-lezing ter beschikking gesteld door het audio-visueel centrum van de NBFV
6. Verloting 7. Rondvraag 8. Sluiting

In deze Hertogpost o.m.:

- ❖ "Er is meer dan voorheen aan de ptt te voldoen"
- ❖ 's-Hertogenbosch en het drukwerkrolstempel
- ❖ De 's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging op bezoek bij het Sorteercentrum van TNT Post
- ❖ Prinses Wilhelmina rechts en links
- ❖ Plaatsnamen als 'Thematisch Voer'

Uit de enquête bleek dat diverse leden graag eens een advertentie zouden willen plaatsen in Hertogpost b.v. over het zoeken naar bepaalde manco's of voor het vinden van een collega verzamelaar voor een ruilcontact. Die mogelijkheid is er. Zo'n oproep heet in ons blad 'Octantje'. Bel of schrijf of mail naar de redacteur of naar de secretaris en het komt goed.

Redacteur Hertogpost H. van Werkhoven: tel. 073 – 613 24 38

Website: www.hertogpost.nl E-mail: info@hertogpost.nl

Secretariaat: tel. 073 - 642 30 64 E-mail: secretaris-hfv@kpnplanet.nl

Bibliothecharis: tel. 073 – 657 02 29 E-mail: peepkagie@tiscali.nl

's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging opgericht 8 oktober 1930
Inschrijving Kamer van Koophandel Oost-Brabant, nummer 40216509

VERSLAG VAN DE BIJENKOMST VAN 26 OKTOBER

De oktober-bijeenkomst wordt even na acht uur door voorzitter Peter Teurlings geopend. Hij verwelkomt de zestig aanwezigen. Een speciaal welkom voor de heer R. J. Slim, de erevoorzitter van de Perfin Club Nederland; hij verzorgt de lezing van vanavond, en voor de heer Benjaminsen die zijn jaarlijkse overtocht van Canada naar onze vereniging heeft gemaakt.

Afwezig met bericht van verhindering zijn: mevrouw A. Ackermans-Van Straten en de heren H. Ausems, H. Tichelaar, C. van Tilborg en F. Vernooij. De voorzitter stelt een nieuw lid voor: Marc van den Berg uit Haarsteeg. Ook wordt het aspirant-lid mevrouw Sonja Berendes uit Veghel voorgesteld.

Het verslag van 28 september wordt goedgekeurd. Naar aanleiding van het verslag van september zegt de heer Frieke dat hij niet blij is met het verschuiven van de excursie Sorteercentrum TNT Post. De afgesproken dinsdagavond 31 oktober gaat onverwacht niet door. TNT Post heeft de excursie op maandag de 30ste gezet –18.45 uur in ontvangsthal- en dan is hij helaas verhinderd.

De voorzitter vertelt dat de promotietour in De Helftheuvel wordt uitgebreid naar 4 november en 16 december. Beide keren weer van 10 – 14 uur. Op 7 oktober was het weer gezellig achter en voor de promo-tafel. Kom ook eens langs, geef je op als vrijwilliger.

U weet sinds het oktobernummer van Hertogpost hoe onze bibliothecaris, de heer H. Peeperkorn er uitziet. Spreek hem aan als u een catalogus, boek of tijdschrift uit de bibliotheek wilt lenen.

De verkoping van de 62 kavels verloopt goed. Met name Nederland, stockboeken en snuffeldozen zijn vanavond gewild.

Dan volgt de lezing met een prachtige diashow over perfins. De heer Slim vertelt met zeer veel enthousiasme over zijn passie. Het gaat vanavond voornamelijk over het randgebeuren van de perfin. Het is een relatief goedkope hobby. Hoewel je deze hobby ook zo duur kunt maken als je wilt. Het hoogtepunt van de perfins valt in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw. In Nederland zijn perfins tot in 1986 gebruikt.

De perfin ontstond bij bedrijven en organisaties, om zelfverrijking van de medewerker te beteugelen. Later is hier het element reclame een grote rol gaan spelen. Perfins komen voor op de gewone postzegel maar ook op de kwitantiezegel. Dat de lezing goed is gebracht bewijst het vragenkwartiertje waar flink gebruik van wordt gemaakt.

Zuster Lucia Koot herinnert de voorzitter er aan, dat er de vorige keer en nu nog geen gratis kavel is geloot. De zuster trekt vervolgens zelf de twee winnende nummers.

Henk Jansen deelt tijdens de verloting weer de nodige postale geschenken uit. Is het toeval dat zuster Lucia de eerste van vanavond is die onder grote hilariteit bij Henk in de prijzen valt?

De rondvraag.

Heer A. Anemaat vraagt of het bestuur wil overwegen postzegels die door TNT Post alleen in grote, verpakte hoeveelheden -zoals de mailer van 50- wordt uitgegeven als vereniging aan te schaffen. Bij voldoende belangstelling van de leden. Komt de voorzitter in de bijeenkomst van november op terug.

Mevrouw W. van Ooyen vraagt wie haar 30 oktober mee wil nemen naar het sorteercentrum. Huber van Werkhoven biedt haar een lift aan.

Om 21.26 uur sluit de voorzitter de bijeenkomst. Dan start het afrekenen van de kavels bij penningmeester Jos Bartels.

-o-o-o-

MEDEDELINGEN VAN HET SECRETARIAAT

In 2006 is er nog één **ledenbijeenkomst**, de feestelijke avond van 21 december. Ook op deze donderdag vanaf 20.00 uur in De Helftheuvel. De zaal is om 19.00 uur open.

Op zaterdag 9 december is de laatste **Postzegelinstuif/ ruilbeurs** van 2006, van 10 - 13 uur in De Helftheuvel. Te zien zijn de kavels voor de Verkoop van de maand. De niet-verkochte kavels van de vorige verkoop zijn te bekijken en voor de inzetprijs plus 5% te koop

De **ledenbijeenkomsten** voor **2007** zijn op 25 januari, 22 februari, 22 maart, 26 april, 24 mei, 28 juni, 23 augustus, 27 september, 25 oktober, 22 november en 20 december.

De **Postzegelinstuif/ ruilbeurzen** in **2007** staan gepland voor: 13 januari, 10 februari, 10 maart, 14 april, 12 mei, 9 juni, 8 september, 13 oktober, 10 november en 8 december.

Veel leden hebben hun **contributie voor 2007** al overgemaakt. De penningmeester verzoekt dit in ieder geval te doen vóór 1 januari a.s. Want ná deze datum worden de accept-girokaarten door de bank niet meer geaccepteerd i.v.m. een reorganisatie van het betalingsstelsel.

Zaterdag 16 december staat de **promotiestand** van de vereniging in de Vreeburgpassage aan de Dorpsstraat in Rosmalen. Kom een uurtje helpen of loop eens langs om de bemanning van de stand aan te moedigen.

Adres secretariaat:

dhr. Marten Tilstra, Braspenninglaan 12, 5237 NK 's-Hertogenbosch
telefoon: 073- 642 30 64; e-mailadres: secretaris-hfv@kpnplanet.nl

BEGROTING 2007

Voor u ligt de begroting over het jaar 2007. Het meest opvallende in deze begroting is de contributieverhoging zoals is besloten in november 2004. Dit besluit behelste het verhogen van de contributie voor de jaren 2005 tot en met 2007. Dit heeft geleid tot een veel gezondere financiële situatie van de kern van de vereniging (de maandelijkse verenigingsavond, ruilbeurs en maandblad Hertogpost). De afdelingen (Nieuwtjesdienst, Rondzenddienst en Verkopingen) dragen in zijn geheel gezien minder bij aan het verenigingsresultaat, voornamelijk doordat helaas minder leden gebruik maken van deze aanvullende diensten van de vereniging.

Concluderend kan worden gesteld dat de afgenomen opbrengsten uit de afdelingen worden opgevangen door de verhoogde contributie. Opnieuw is het bestuur er in geslaagd om bepaalde kosten te verlagen, waaronder de drukkosten van het blad Hertogpost, zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit. Onder meer hierdoor is het mogelijk de begroting voor de bibliotheek eenmalig te verhogen, zodat wij in 2007 de kwaliteit van de dienstverlening aan de leden op dit terrein op een hoger peil kunnen brengen.

Het begrote resultaat van onze vereniging zal voor het kalenderjaar 2007 naar verwachting op € 300 uitkomen, als blijkt van de gezonde financiële situatie waarin de vereniging zich bevindt. Voor het bestuur ligt er weer de uitdaging om gedurende het jaar kritisch naar de kosten te blijven kijken en er zodoende voor te zorgen dat het begrote resultaat ook daadwerkelijk gerealiseerd gaat worden.

Jos Bartels, penningmeester.

BEGROTING 2007

	Begroting 2007	Begroting 2006	Realisatie 2005
Gemiddeld aantal leden	340	355	353
Contributie per persoon per jaar	32	29	26
Gemiddelde inkomsten per lid	40,97	40,31	35,67
Baten			
Contributie	10.880	10.535	9.234
Resultaat afdeling Nieuwtjes	450	300	821
Resultaat afdeling Rondzenddienst	1.400	1.450	1.737
Resultaat afdeling Verkopingen	300	0	-1.529
Rentebaten	900	2.025	2.329
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	13.930	14.310	12.592
Vrijval voorzieningen	-	-	2.906
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	13.930	14.310	15.498
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Lasten			
Bondskosten	6.300	5.790	5.904
Vergaderkosten	1.330	1.600	2.108
Hertogpost	2.400	3.450	2.871
Kantoorkosten	900	625	886
Algemene kosten	1.400	1.020	1.327
Vervoerskosten	400	150	297
Promotiekosten	400	775	385
Afschrijvingen	0	75	60
Rentelasten en bankkosten	500	825	819
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	13.630	14.310	14.657
Hertogpost jubileum 75 jaar	-	-	6.427
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	13.630	14.310	21.084
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Resultaat boekjaar	300	0	-5.586
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

OP BEZOEK BIJ HET SORTEERCENTRUM IN DE BRAND

26 Leden van de vereniging hebben met veel interesse en genoegen op maandagavond 30 oktober de rondleiding meegemaakt in het brieven-sorteercentrum van TNT Post op het Bossche bedrijventerrein De Brand. We werden gastvrij ontvangen en kregen in een levendige presentatie veel te horen over het postbedrijf. Dat de belangstelling groot was, bleek o.a. uit de stortvloed van vragen en opmerkingen die werden afgevuurd op de rondleidster. Bosschenaren zijn nu eenmaal niet op hun mondje gevallen, maar mevrouw Trum wist er goed mee om te gaan.

Zo leerden we dat TNT Post in Nederland met ca. 40.000 medewerkers de grootste werkgever is. Dat het bedrijf een bijzonder ambitieuze strategie heeft, nieuwe technologieën optimaal benut en positief staat tegenover de liberalisering van de Europese postmarkt.

De zes brieven-sorteercentra van TNT Post liggen verspreid over het land. Ze zijn identiek qua grootte en bouw, elk zo groot als 6 voetbalvelden bij elkaar. Dagelijks worden daar zo'n 17 miljoen poststukken verwerkt; voor het merendeel zakelijke post, maar toch ook nog 6% particuliere post, ± 1 miljoen poststukken, die worden opgehaald uit 20.000 brievenbussen.

De digitale communicatie (E-mail e.d.) is voor TNT enerzijds een nieuw marktterrein, anderzijds slinkt jaarlijks de hoeveelheid te verwerken traditionele post. Het Bossche sorteercentrum zit nu midden in een operatie waarbij het aantal medewerkers (let wel: ná de kerstdrukke...) zal worden teruggebracht van 1200 naar 800 medewerkers. Gehoopt wordt dat dit kan zonder gedwongen ontslagen.

Een invoeroperator bij de Sorteermachine Klein

In de rondgang door de enorme sorteerhal kon vanaf een hoog gelegen loopbrug goed de manier van werken met de verschillende enorme sorteermachines worden gadeslagen. We weten nu weer alles van de Sosma's en de KIX en keken met bewondering

Het besturen van de 'Lola' vergt veel vaardigheid en oplettendheid

hoe de Lola's, de los- en laadlorries, beladen met zakken en kratten post, langs en door elkaar heen krioelden. In zijn kantoortje konden we bovendien dhr. Grad Kerste, lid van onze vereniging, nu eens als TNT-er bezig zien met z'n werk.

Hoe geavanceerd de techniek ook is, toch moet nog altijd ca.10% met de hand worden uitgesorteerd. Verhelderend was het om te leren, dat sinds het begin van dit jaar in de diverse bestelkantoren brieven in een derde geautomatiseerde sorteergang op huisnummer worden verzameld. Daardoor zijn sinds kort de deskundige postbode/bestellers in het gunstige geval naar de binnendienst verhuisd en is hun taak overgenomen door de veel goedkopere bezorgers, die slechts als 'leken' in Postland worden gewaardeerd.

Tot slot konden we bij een hapje en een drankje nog wat napraten en werd ieder verblijd met een recent Postzegelmapje. En daar zegt geen enkele filatelist 'nee' tegen.

H.v.W.

VOER VOOR THEMATISCHE VERZAMELAARS (9)

NAMEN, meer in het bijzonder PLAATSNAMEN

Bent u ook zo 'gek' op namen? Wilt u ook altijd weten waar een naam vandaan komt? Zeker als u bezig bent met een stamboom, komt u deze vraag niet als vreemd voor. Maar als u bezig bent met een thema of onderwerp, dat u filatelistisch wilt uitwerken, kunt u vast en zeker ook enigszins 'omgaan' met namen. Op een grote tentoonstelling in Parijs zag ik eens een inzending met het motief 'Leeuwen'. Deze dieren zijn in overvloed op postzegels aanwezig, omdat de leeuw een heraldiek element is. Maar de inzender had ook een heel hoofdstuk gewijd aan de leeuw in plaats- en bedrijfsnamen! Toch vond ik dit niet zo geslaagd, want het was eigenlijk niet meer dan een pure opsomming van voorbeelden. Er zat geen verhaal achter.

En dit laatste kan echt wel, als je jezelf maar beperkt tot voorbeelden die echt een functie hebben in het thematische verhaal, de zogenaamde 'rode draad'. In de filatelie gaat het dan meestal om plaatsnamen, omdat die in stempels zijn opgenomen. Verder kunnen frankeermachinstempels wel eens interessante bedrijfsnamen opleveren.

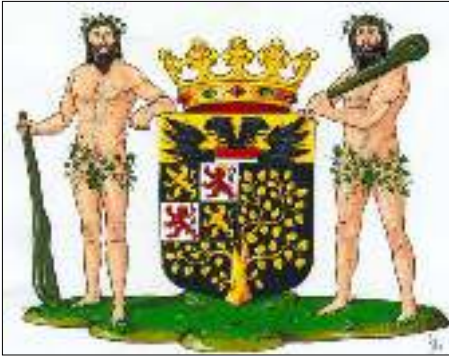
Eigenlijk gaat het bij plaatsnamen altijd om een historische achtergrond. 's-HERTOGENBOSCH is een mooi voorbeeld (afb.1 en 2). De naam is verklaarbaar: het bos van de hertog (van Brabant) en slaat op de residentie (een jachtslot) van de hertog. Dus mooi op te nemen in een verzameling over de (oude) geschiedenis van Brabant.

Vergelijkbare voorbeelden zijn 's-GRAVENHAGE, 's-GRAVENDEEL, 's-GRAVENMOER, 's-GRAVENPOLDER, 's-GRAVENZANDE en diverse andere.

Veel namen van plaatsen in het lage land zijn ontstaan bij een dam (ook een sluis, een tol). Denkt u maar aan APPINGEDAM, SPAARNDAM en ZAANDAM. Als u zo'n naam wilt gebruiken moet u zich eerst op de hoogte

Afb. 1: Frankeerstempel van de gemeente 's-Hertogenbosch met gemeentewapen

Afb.2: Gemeentewapen van 's-Hertogenbosch: het hoofdbestanddeel, de boom, is een sprekend symbool voor het hertogelijke bos; ernaast: het hertogelijke wapen Brabant-Limburg. De adelaar werd in 1508 verleend door Keizer Maximiliaan bij zijn inhuldiging als Hertog van Brabant. De kroon en de schilddragende wildemannen zijn wellicht eveneens door de hertogen verleend.

Kortom, thematische aanknopingspunten in overvloed.

stellen van de werkelijke oorsprong van de betreffende plaatsnaam. Soms is de betekenis behoorlijk mysterieus, het is meestal Oudnederlands dat erin is verwerkt. Zo betekent ZWAMMERDAM niet een stadje bij een dam in de 'Zwammer'; hier zit het woord 'swade' in, dat zoveel betekent als een grenssloot. Het stadje ligt op de grens van het oude graafschap Holland en het bisdom Utrecht, daarom zou dit passen in een verhaal over de (middeleeuwse) geschiedenis van deze gebieden.

Ook historisch te noemen zijn de vele plaatsnamen eindigend op -veen; vaak is het veen in deze plaatsen allang verdwenen. Maar ik moet me verder beperken, want hier is nog veel meer over te schrijven.

Afgezien van plaatsnamen met een historische lading zijn er tal van andere mogelijkheden. In Frankrijk zijn er voorbeelden die te maken hebben met de wijnbouw; in het Roergebied met de mijnbouw.

In het thema 'Fruit' kunnen ook interessante voorbeelden worden opgenomen. APELDOORN en APPELTERN zijn twee namen die beide teruggaan op de oude tijd, waarin er in die buurt wilde appels groeiden: deze bomen droegen doorns aan de lagere delen. Hier en daar in Nederland maar vooral in Duitsland en Zwitserland zijn deze wilde appels ('houtappels') nog wel aan te treffen in het wild. Het zelfde geldt voor wilde perenbomen; zo ligt in de Oostenrijkse provincie Vorarlberg het stadje DORNBIRN.

Maar ik heb ook ondervonden, dat niet altijd de voor de hand liggende verklaring van een plaatsnaam de juiste is. Zo heb ik me ooit pijnlijk vergalopperd aan de plaatsnaam PEER, een stadje in Belgisch Limburg (afb. 3). Je denkt dan aan de naburige fruitteelt, o.a. van peren. Bij navraag

Afb. 3: In het stadje PEER blijkt men ook zelf de onjuiste associatie te gebruiken.

bleek de naam op iets geheel anders te slaan, namelijk op een oude, zeg middeleeuwse parochie.

Het Gelderse BRUMMEN is ook zoiets. In het Oosten van ons land worden de bramen gewoon 'brummels' genoemd. Mijn voorbarige conclusie was dan ook, dat de plaatsnaam iets met bramen te maken had; bovendien is in het gemeentewapen een leeuw met een bramentak verwerkt! Maar volgens een besluit van de Hoge Adel zou het een bloemstruik zijn. En volgens de wetenschap houdt de naam verband met bewoners die bij de 'brim' (=rand, oever) woonden (afb. 4).

Afb. 4: Frankeerstempel van de gemeente Brummen met gemeentewapen

Overigens is het aandachtsgebied groter dan de eigenlijke plaatsnamen, beter is het om van topografische namen of toponiemen te spreken. Bijvoorbeeld rivieren, meren, gebergtes (denk aan ALPHEN AAN DE RIJN, ZELL AM SEE, departementnamen in Frankrijk als JURA, HAUTES PYRÉNÉES, ALPES MARITIMES).

U ziet het weer: de thematische filatelie biedt u oneindige vergezichten.....!
 Veel plezier met uw hobby, KOERBRIEF.

EEN DAAD VAN BURGERLIJKE ONGEHOORZAAMHEID?

Forse tariefsverhogingen door de PTT (en hoe dat bedrijf later ging heten) zijn niet van vandaag of gisteren. De verhoging per 1 januari a.s. met 13% is heel bescheiden in vergelijking met wat er gebeurde in 1972. In 1971 kostte het nog 25 cent om een brief te versturen. Met een kortstondige tussenstap van 30 cent werd dat op 1 september 1972 35 cent; dat wil zeggen een verhoging met 40%! Ene meneer Schalekamp was het daar helemaal niet mee eens en hij bedacht een originele manier om van zijn ongenoegen blijk te geven.

Op 2 juni 1972 verscheen de z.g. Thorbecke-zegel van 30 cent met daarop de uitspraak van de grote staatsman: "Er is meer dan voorheen in de wereld te doen."

De heer Schalekamp ging variëren op dit thema en maakte een persiflage op deze zegel. Op hetzelfde formaat en met dezelfde kleur en ongeveer hetzelfde lettertype maakte hij net zo'n zegel. De ingedrukte waarde bedroeg bij hem echter niet 30 cent, maar slechts (en dat was ongetwijfeld volgens hem een veel redelijker bedrag) 15 cent. Ook de tekst paste hij aan. In plaats van '1798 Thorbecke 1872' stond er nu '1919 Schalekamp 1972' en diens uitspraak luidt: "Er is meer dan voorheen aan de ptt te voldoen."

Thorbecke 30 ct

Schalekamp 15 ct

Op het eerste oog en met een vluchtige blik zie je nauwelijks het verschil tussen het origineel en de persiflage. Ik kan een envelop laten zien die met de 'vervalsing' is gefrankeerd. Deze is normaal afgestempeld en door de PTT bij de geadresseerde bezorgd. Kortom: een kwajongensstreek die je, wat mij betreft, achteraf kunt waarderen als een niet ongeestig, fraai staaltje posthistorie.

Resteren wel enige vraagtekens: "Wie was deze 'Schalekamp'?" en: "Wat ervan te zeggen dat er op 'Marktplaza' een velletje van 25 van deze Schalekamp-zegels voor € 9,95 te koop wordt aangeboden?" H.v.W.

PLAATFOUTEN en wat dies meer zij Prinses Wilhelmina met hangend haar

Rond 1890 was het al gebruikelijk om de postzegel rechts bovenaan op de envelop te plakken en ook op briefkaarten stond de zegelafdruk op die plaats. Koning Willem III stierf in november 1890 en daarmee was zijn dochtertje Wilhelmina, pas 10 jaar oud, officieel koningin geworden (afb. 1).

Afb. 1: In 1891 verscheen het boekje 'De jeugd onze Koningin'.
Ook daarop keek Wilhelmina 'met hangend haar' naar rechts.

Hoewel Wilhelmina pas op 18-jarige leeftijd in 1898 als koningin zou worden ingehuldigd (Kroningszegel!), werden al in 1891 de postzegels 'met hangend haar' uitgegeven. In hetzelfde jaar verscheen de briefkaart van 5 cent met dezelfde zegelafbeelding, als gebruikelijk in de rechterbovenhoek.

Koning Willem III keek op de emissies van 1867 en 1872 naar links, maar prinses Wilhelmina keek nu naar rechts. Dat bleek echter een probleem op te leveren. Al gauw kwam namelijk het commentaar dat de prinses 'wegkeek' van het staatswapen, dat immers links op de kaart was afgedrukt, hetgeen 'not done' was (afb. 2).

Daarom werden nieuwe kaarten uitgegeven met de waarde-indruk aan de linkerzijde van de kaart, zodat de prinses ditmaal **naar** het wapen keek.

Afb. 2: Briefkaart waarop Wilhelmina wegstijgt van het staatswapen

Ook toen was de Hollandse spaarzaamheid al spreekwoordelijk, zeker in betere kringen: "Zuinigheid met vlijt bouwt huizen als kastelen!" De nieuwe serie kaarten kwam als eerste in de handel, maar later werden de eerdere kaarten (dus met de waarde-indruk rechts) er geleidelijk tussen gemengd en uitverkocht (afb. 3).

Wie zal het dus de Amsterdamse postloketbediende kwalijk nemen, dat hij op 27 oktober 1891 per ongeluk het staatswapen afstempelde en de postwaarde op de voor hem ongebruikelijke linkerzijde ongemoeid liet? H.v.W.

Afb. 3: Wilhelmina kijkt nu correct naar het wapen, maar is dit keer niet afgestempeld

POSTSTUK VAN DE MAAND

▪ Deutsches Reich: Geschäftspapiere per luchtpost

Hamburg, 16 mei 1939. Aangetekende envelop met zakelijke papieren naar Rio de Janeiro in Brazilië.

Tarief: Geschäftspapiere naar het buitenland per 50 gram 5 pfennig met een minimum van 25 pfennig. Aantekenrecht 30 pfennig. Luchtrecht zakelijke papieren vanaf 4-1936 1,25 Mark per 25 gram. 73 Gram is 3,75 Mark.

Het totaal van de frankering is 4,30 Mark, dus juist gefrankeerd.

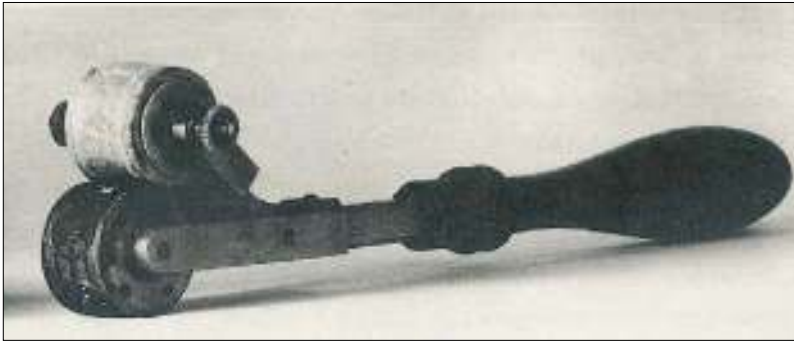
CATALOGI TE LEEN

Tijdens de bijeenkomsten op donderdagavond en zaterdagochtend kunnen catalogi worden ingezien en voor een maand geleend bij bibliothecaris Hans Peepkorn.

In een grote krat staan voor u klaar de meest recente NVPH-catalogus, van Michel: Duitsland en CEPT en van Yvert: Frankrijk, Monaco, Franse koloniën en gebieden, Europa en Overzee.

's-HERTOGENBOSCH EN HET DRUKWERKROLSTEMPEL

door W. Loomans

Afb. 1: Drukwerkrolstempel met onderop het rollende stempel; daarboven de inktrol

Een voor de Nederland verzamelaar afgerond gebied om zich te specialiseren vormt het drukwerkrolstempel. Materiaal hiertoe is voldoende voorhanden en financieel levert het geen enkel probleem op, want het stempel werd aan een groot aantal (93) plaatsen verstrekt. De veelvuldige toepassing over een lange periode maakt het vinden van dit stempel aantrekkelijk.

Zoals wel vaker in de posthistorie, was 's-Hertogenbosch ook in dit geval haantje de voorste. Op 11 september 1911 kreeg de Munt opdracht tot het vervaardigen van een roterend naamstempel voor 's-Hertogenbosch. Een maand later was het stempel (afb. 1), dat in eerste instantie was bedoeld voor de afstempeling van geadresseerde krantenbandjes (afb. 2), gereed.

Afb. 2: Krantenbandje in 1912 verzonden vanuit 's-Hertogenbosch naar Hillegom

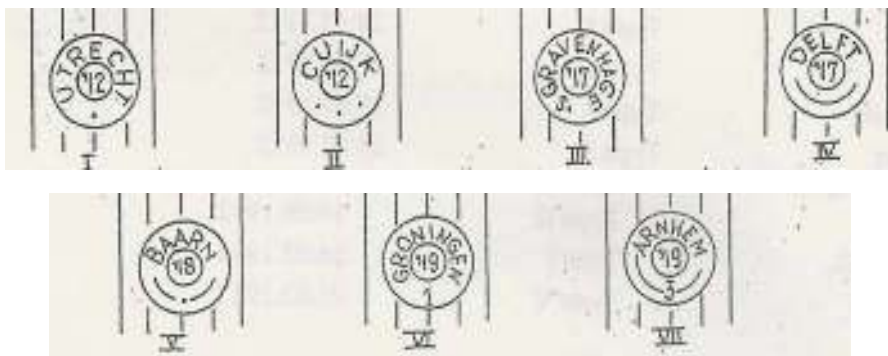
Dit eerste stempel bevatte geen jaartal. Later moest een verkort jaartal, dat verwisselbaar was, in het blanco hart van het stempel worden aangebracht.

Dat laatste ging nogal eens mis: soms werden niet alle stempelrondjes ingevuld en daardoor zijn er veel stempelafdrukken die het jaartal missen (afb. 3).

Afb. 3: Rechter rondje met jaartal (19)13; het linker rondje mist het jaartal.

Men onderscheidt zeven typen stempels; de typen I, II en III werden aangemaakt tussen 11.09.1911 en 10.04.1913. De typen IV, V, VI en VII en nogmaals I volgden vanaf 18.4.1913. Het onderlinge verschil in type is afhankelijk van het 'vulteken' in het ondersegment van het stempel. Het vulteken vult de ruimte op in het segment tussen de eerste en laatste letter van de plaatsnaam (afb. 4).

Afb. 4: Type I: heeft een punt. Type II: heeft drie punten.

Type III heeft niets, omdat dit verwarring zou geven met de apostrof van 's-Gravenhage en 's-Hertogenbosch. Type III komt alleen bij deze twee plaatsen voor.

Type IV: boogje. Type V: een punt tussen twee halve boogjes. Type VI: een cijfer in het ondersegment. Type VII: een cijfer tussen twee halve boogjes.

Hoofdzakelijk werden met dit rolstempel courantenzegels van ½ ct t/m 2 ½ ct vooraf gestempeld: de zegels NVPH 50 t/m 55. Bij de hogere waarden treft men het stempel aan op zegels van gefrankeerde monsters, pakjes,

periodieken en ook bij krantenbandjes voor bundel van couranten die via een bestellijst door de postbode werd bezorgd.

Niet alleen de gewone frankeerzegels, maar ook gelegenheidzegels en de f 2,50 op f10,- komen gestempeld voor met het rolstempel (afb. 5).

Afb. 5 NVPH nr.104, 140 en 217 met drukwerkrolstempel

Het stempel is in de meeste plaatsen gebruikt tot rond 1920. In enkele plaatsen is het echter nog lang doorgebruikt voor diverse doeleinden.

Tot slot: het opzetten van een verzameling drukwerkrolstempels is een eenvoudige bezigheid, vraagt veel oplettendheid en speurzin, maar men kan er lang mee doorgaan. Veel succes daarbij toegewenst!

-0-0-0-

NIEUWE EMISSIES TNT POST

In aanloop naar de tariefsverhogingen op 1 januari 2007 komt op 11 december het Basisassortiment 2007 uit:

- **Koningin Beatrix:** velletje van 10 postzegels van € 0,44, velletje van 5 postzegels van € 0,67 en velletje van 5 postzegels van € 0,88
- **10 voor Nederland:** velletje met 10 verschillende postzegels van € 0,44 en mailer met 50 postzegels van € 0,44
- **10 voor de liefde:** velletje met 10 postzegels van € 0,44 en mailer met 50 postzegels van € 0,44
- **Geboortezegels:** mailer met 50 postzegels van € 0,44
- **Rouwzegels:** mailer met 50 postzegels van € 0,44
- **5 voor Europa Priority:** velletje met 5 postzegels van € 0,72 en mailer met 50 postzegels van € 0,72
- **5 voor buiten Europa Priority:** velletje met 5 postzegels van € 0,89
- **Zakenzegels:** op rol met 200 en op vel met 100 postzegels van € 0,44; op rol met 100 en op vel met 100 postzegels van € 0,88

Op 7 november kwamen de Kinderpostzegels 2006 uit; motto: 'Veilig en Verder'.

VERKOPING NOVEMBER 2006

Nr.	Catalogus nrs. en Omschrijving	Kwal.	Cat.prijs	Inzetprijs
Nederland				
10.001	Nr 4 (2*) mooie exemplaren	0	40,00	6,00
10.002	Nr 44 prachtig exemplaar	0	100,00	22,00
10.003	Nrs 87/89 267/268 199/202	*	61,00	12,00
10.004	Nrs 87/89 289/292 402/403	*	53,50	10,50
10.005	Nr 775 fluor pracht exemplaar	0	10,00	2,50
10.006	Nr 854 Blok kinderzegels (ongevouwen)	*	42,00	7,50
10.007	Nrs 212/219	*	200,00	44,00
10.008	Nrs 283/286	*	50,00	11,00
10.009	Nrs 346/349	0	111,25	20,00
10.010	Nrs 350/354 300/304 542/543	*	65,50	13,00
10.011	Nr 371	0	45,00	8,00
10.012	Nrs 379 A /D	*	16,00	3,00
10.013	Nrs 379/391	**	13,20	2,50
10.014	Nrs 379/391	**	14,00	3,50
10.015	Nrs 402/403	**	13,00	2,50
10.016	Nr 402 B (Legioenblok) met bruine plekjes	**	160,00	15,00
10.017	Nrs 413 417 compleet vel	**	40,00	3,50
10.018	Nrs 423 424 427 halve vellen	**	37,50	2,50
10.019	Nrs 428 432 compleet vel	**	40,00	2,50
10.020	Nr 433 compleet vel	**	25,00	2,50
10.021	Nrs 454/459 830/834 859/863 901/905	**	15,60	3,00
10.022	Nrs 465b/634b	**	25,00	5,00
10.023	Nrs 474/486	**	125,00	25,00
10.024	Nrs 487/489	0	20,00	3,00
10.025	Nrs 487/489	**	70,00	14,00
10.026	Nrs 495/499 513/517	**/*	26,50	5,50
10.027	Nrs 495/499 759/763 795/799	**/*	19,50	4,25
10.028	Nrs 506/507 508/512 641/645	*	54,50	5,00
10.029	Nrs 513/517	**	19,60	4,00
10.030	diverse zegels tussen 513 & 659	*	216,00	25,00
10.031	Nrs 534/537	0	35,00	7,00
10.032	Nrs 538/541	**	21,00	4,00
10.033	Nrs 544/548	**	26,00	5,00
10.034	Nrs 550/555	**	72,00	14,00
10.035	Nrs 550/555	**	72,00	14,00
10.036	Nrs 556/560	**	120,00	24,00
10.037	Nrs 556/560	**	117,00	25,00
10.038	Nrs 561/562	**	12,00	2,50

10.039	Nrs 563/567	**	37,50	7,50
10.040	Nrs 568/572	**	48,00	10,00
10.041	Nrs 573/577	**	30,50	6,00
10.042	Nrs 578/581	**	32,50	6,50
10.043	Nrs 583/587	**	26,50	5,50
10.044	Nrs 588/591	**	12,00	2,50
10.045	Nrs 592/595	**	130,00	26,00
10.046	Nrs 596/600	**	17,00	3,50
10.047	Nrs 602-606	**	33,00	6,50
10.048	Nrs 607/611	**	21,00	4,00
10.049	Nrs 612/616	**	26,00	5,00
10.050	Nrs 617/636	**	17,50	3,50
10.051	Nrs 617/636	*	17,00	4,00
10.052	Nrs 637/640	**	40,00	8,00
10.053	Nrs 637/640	*	40,00	10,00
10.054	Nrs 641/645	**	41,00	8,00
10.055	Nrs 649/653	**	21,00	4,00
10.056	Nrs 655/659	**	29,00	6,00
10.057	Nrs 661/665	**	19,00	4,00
10.058	Nrs 666/670	**	23,00	5,00
10.059	Nrs 671/675	**	55,00	11,00
10.060	Nrs 676/680	**	16,00	3,00
10.061	Nrs 681/682	**	120,00	24,00
10.062	Nrs 683/687	**	16,00	3,00
10.063	Nrs 688/692	**	21,00	4,00
10.064	Nrs 700/701	**	22,50	4,50
10.065	Nrs 700/701 847/848 786/790	*	33,50	5,00
10.066	Nrs 702/706	**	21,00	4,00
10.067	Nrs 707/711-712	**	27,50	5,50
10.068	Nrs 715/719	**	15,00	3,00
10.069	Nrs 722/726	**	22,00	4,50
10.070	Nrs 727/728	**	20,00	4,00
10.071	Nrs 731/735	**	12,20	2,50
10.072	Nrs 738/742	**	24,00	5,00
10.073	Nrs 747/751	**	21,00	4,00
10.074	Nrs 752/756	**	13,00	2,50
10.075	Nrs 752/756	*	13,00	2,50
10.076	Nrs tussen 763 & 978	**	23,60	4,00
10.077	Nrs 771/773 779/783 784/785 901/905	**/*	17,20	3,50
10.078	Nrs 774/776	**	22,50	4,50
10.079	Nrs 774/776	**	22,50	6,00
10.080	Nrs 858 en nrs tussen 802 & 819	**	15,70	3,00
10.081	Nrs. 875-917-1001-1063-1083	*	42,30	7,00
10.082	Nrs 886/888 vellen/catalogus/toegangbewijs	**	150,00	45,00
10.083	Nrs. 937-1024-1042	*	40,00	4,00

10.084	Nrs 941/958 (alles frankeerwaardig !)	**	29,35	6,00
10.085	Nr1052 als paartje	**	14,00	3,50
10.086	Nrs 80/105a Porten (verticaal watermerk)	0	43,65	10,00
10.087	Testboekje A op brief	0		12,00
10.088	Kinderbedankkaart 1951	0		10,00
10.089	Kinderbedankkaart 1952	0		5,00
10.090	Kinderbedankkaart 1958	0		5,00
10.091	Kinderbedankkaart 1959	0		2,50
10.092	Kinderbedankkaart 1960	0		2,50
10.093	Kinderbedankkaart 1961 (2*)	0		5,00
10.094	Kinderbedankkaart 1962/1963/1964	0		5,00
10.095	Kinderbedankkaart 1965(2*)/1966	0		5,00
10.096	Kinderbedankkaart 1968/1969/1970(2*)/1971	0		5,00
10.097	Kinderbedankkaart 1972/1973/1974(2*)	0		2,50
10.098	Kinderbedankkaart 1975/1976(2*)/1977(2*)	0		2,50
10.099	Kinderbedankkaart 1978(3*)/1979(3*)	0		2,50
10.100	Kinderbedankkaart 1980(3*)/1981/1982(3*)	0		2,50
10.101	Kinderbedankkaart 1983 t/m 1990 + Cat.	0		5,00
10.102	oude ansichtkaarten van de vorige eeuw	0		7,00
10.103	oude ansichtkaarten van de vorige eeuw	0		7,00
10.104	oude ansichtkaarten van de vorige eeuw	0		7,00
10.105	oude ansichtkaarten van de vorige eeuw	0		7,00
10.106	oude ansichtkaarten van de vorige eeuw	0		7,00
10.107	oude ansichtkaarten van de vorige eeuw	0		7,00
Ned. Antillen				
10.108	Nrs 209/231	0	15,45	2,50
10.109	Nrs 234/238	0	35,00	6,50
10.110	Nrs 234/238	*	75,00	13,00
10.111	Nrs 239/243	**	70,00	16,50
10.112	Nrs 239/243	**	75,00	22,00
10.113	Nrs 244/245/246	**	19,75	3,50
10.114	Nrs 248/252	**	26,00	5,00
Suriname				
10.115	Siervellen 19 en 20 Republiek Suriname	**	20,50	3,50
10.116	Siervellen onafhankelijkheid 1975	**	45,00	7,50
België				
10.117	10 strippen met reclame teksten	0		3,00
10.118	Blokken 53/54/55/56	**		3,00
10.119	Diverse series o.a. Orval	*		2,50
10.120	Nrs LP 1/4 6/7 12/13	*	19,00	3,50
10.121	Postwaarde stukken OBP kaarten	**		4,00
10.122	Snuffeldoosje	0		2,50
10.123	Berlijn Nrs 724/727	**	13,00	2,50
10.124	Berlijn Nrs 91/100	0	65,00	16,00
10.125	DDR Schoendoos (veel velranden met drukkerij tekens)	**/0		100,00

Duitsland				
10.126	Nr 186 Y (fluor)	0	95,00	8,00
10.127	Saarland Nr 297	0	15,00	2,50
10.128	Stockboek	*/**/0		4,00
10.129	Stockboek	*/**/0		4,00
10.130	Stockboek	*/**/0		10,00
10.131	Stockboek	*/**/0		7,00
10.132	stockboek + Danzig & Bayern	**/*/0	1.300,00	95,00
10.133	Stockkaart Danzig	*/0	200,00	10,00
10.134	Stockkaart Danzig / Gen.Gouvernement	*/0	35,00	2,50
10.135	stockkaart Deutsches Reich	*/0	93,00	4,00
10.136	stockkaart oude Duitse Staten	*/0	92,00	5,00
10.137	Engeland Carnet 66 I "Book of Stamps & Story of the Royal mint"	**	32,00	6,00
10.138	Engelse Geb. stockboek + Zuid Amerika	**/*/0	hcv	12,00
10.139	Frankrijk Album 1976 met diverse omschrijvingen	0		4,00
10.140	Frankrijk Album 1977 met diverse omschrijvingen	0		4,00
10.141	Frankrijk Stockboek + Franse gebieden	**/*/0	1.350,00	80,00
10.142	Ierland Blok Nr 1	**	13,00	3,00
10.143	Italië Stockboek	**/*/0		3,00
10.144	Liechtenstein Jaar 1986	0	CHF 40	7,00
10.145	Luxemburg diverse series	*		2,50
10.146	Malta Nrs tussen 237 en 253	**	98,00	10,00
Nederland				
10.147	3 stockboeken	0		3,00
10.148	diverse combinaties postzegelboekjes	**	17,20	3,50
10.149	doos met onafgeweekte kerstzegels	0		2,50
10.150	enveloppe met roodfrankering	0		2,50
10.151	FDC Album gevuld	0		7,50
10.152	FDC Album gevuld	0		7,50
10.153	FDC Album gevuld (jaren 50- 60)	0		25,00
10.154	koffertje met kantoopost	0		2,50
10.155	Restantverzameling in Album	*/**/0		5,00
10.156	Schoendoos vol bundels, mogelijke plaatfouten	0		7,50
10.157	sigarendoos met afgeweekte kerstzegels	0		2,50
10.158	sigarendoosje afgeweekte zegels	0		3,50
10.159	Sigarenkist vol met bundels, mogelijke plaatfouten	0		5,00
10.160	Sigarenkist vol met bundels, mogelijke plaatfouten	0		3,00
10.161	Sigarenkist vol met bundels, mogelijke plaatfouten	0		3,00
10.162	Snuffelkist	0		5,00
10.163	snuffelkistje met zakjes	0		3,50
10.164	Stockboek restantverzameling div. nrs.	*/**/0		15,00
10.165	Stockboekje met leuke stempeltjes	0		7,50
10.166	Stockkaart met diverse zegels/series	**	42,90	9,00
10.167	Stockkaart met diverse zegels/series	*/**/0		2,50
10.168	Rusland doosje Rusland	0		3,00

10.169	Schotland Carnet I "The Scots Connection"	**	42,00	8,00
10.170	Spanje Stockboek	**/*0		4,00
10.171	USA Album, mooi materiaal	*/**0		17,50
10.172	USA Stockkaart met diverse zegels/series	*/**0		3,00
Wereld				
10.173	4 Carnets tgv Wereld EXPO Korea 1984	*/**0		5,00
10.174	Album met restant wereldverzameling	**/*0		7,50
10.175	diverse FDC's (15*)	0		2,50
10.176	Diverse PTT bescheiden tgv Wereld Expo Korea 1984	*/**0		5,00
10.177	Doosjes (3) met Hongkong en China	*/**0		5,00
10.178	Doosjes (7) diverse landen	*/**0		2,50
10.179	kistje met postwaardestukken	0		2,50
10.180	Rondzendboekje diverse	**/*0		3,50
10.181	Rondzendboekje Schilderijen	**/*0		4,00
10.182	schoenendoos met afgeweeke zegels	0		2,50
10.183	schoenendoos met kantoorpost	0		2,50
10.184	Schoenendoos met zakjes, veel Oost Europa	0		5,00
10.185	Snuffeldoosje	0		4,00
10.186	Stockboek	**/*0		2,50
10.187	Stockboek	**/*0		4,00
10.188	Stockboek met motief	*/**0		7,00
10.189	stockboek o.a. DDR	*/**0		3,50
10.190	Stockkaart met diverse zegels/series	**/*0		2,50
10.191	Stockkaart met diverse zegels/series	**/*0		2,50
10.192	Stockkaart met perforaties	0		3,50
10.193	Zwitserland Carnet (2) Herdenkingsvluchten Swissair 26-03-81	0		10,00
10.194	Zwitserland stockboek met blokken van vier	**/*0	975,00	50,00
10.195	Enveloppe met HAWID Stroken			7,00

***Uw schriftelijke koopopdracht s.v.p. naar dhr. P.L.M. Teurlings,
Commissaris v. Voorst tot Voorstlaan 7, 5224 CN 's-Hertogenbosch.
email@teurlings-online.nl
Vermeld uw telefoonnummer.***

Rietdijk

A° 1919

Een garantie voor optimale aan- en verkoopresultaten!

Hetgeen wij als veilingbedrijf in 2006 u te bieden hebben:

- * Vrijblijvende *taxatie* vooraf;
- * Vier *grote* internationale veilingen per jaar;
- * Afrekening binnen 6 weken, renteloos *voorschot* tot 60% van de getaxeerde waarde;
- * Onze ruim *87 jarige* ervaring als auctionaris een garantie voor optimale resultaten;
- * *Bezoek* aan huis of de bankkluis voor grotere objecten;
- * Reeds 28 jaar onder dezelfde directie;
- * Momenteel *top-opbrengsten* voor: America, Engeland en koloniën, Frankrijk en koloniën, Noorwegen, IJsland, Spanje, klassiek Nederland en stempelcollecties.

→ Bel ons gerust voor *gratis advies*: 070-3647957 ←

U kunt dagelijks (ma-vrij) inzenden van 9.00 uur tot 17.00 uur

RIETDIJK POSTZEGELVEILINGEN BV

Noordeinde 41 (schuin t.o. het koninklijk paleis)
2514 GC Den Haag

London

Telefoon 070 - 3647957

Internet: www.rietdijk-veilingen.nl

Fax: 070 - 3632893

E-mail: info@rietdijk-veilingen.nl

Cees van Hoek

Hardstrasse 13, 4714 Aedermannsdorf,
Zwitserland

Tel: 062-3941082.

Email: ceesvanhoek@bluewin.ch

Sinds 1956 lid van de 's-Hertogenbossche
Filatelisten Vereniging

I k kan u aanbieden:

- Nederland Gebruikt tot ca.1970 en Ongebruikt vanaf ca. 1900. Postfris ook vóór 1940. Tevens FDC's, STEMPELS en BRIEVEN
- België/Luxemburg Een volledige collectie met alle goede series, tot ca. 1950
- Skandinavië Veel klassiek materiaal, vooral gebruikt, mooie stempels
- Zwitserland Een mooie voorraad Pro Juventute en Pro Patria; ongebruikt en gebruikt
- Liechtenstein Veel zegels, gebruikt en ongebruikt
- Tsjechoslowakije Grote voorraad zegels, gebruikt en ongebruikt, tot ca.1970.

Ook van andere Europese landen veel interessante zegels en brieven op voorraad.

Wanneer u een keuze maakt uit mijn voorraad, is het mij het liefst wanneer u mij daarvoor in ruil Nederlandse zegels op brieven, kaarten e.d. aanbiedt.

Wanneer u echter bepaalde zegels wilt aankopen, kunt u mij uw mancolijst sturen.